

Rom 13, 2

2: Hver den som setter seg opp mot øvrigheten, gjør motstand mot Guds ordning. Og de som gjør motstand skal få dom over seg.

Hver den som setter seg opp mot øvrigheten, gjør motstand mot Guds ordning. Dette er jo en klar følge av det som er sagt i det første verset; at all øvrighet er av Gud. Når det ikke finnes noen myndighet uten at den er innsatt av Gud, må konsekvensen uomtvistelig bli at den som setter seg opp mot øvrigheten, setter seg opp mot Gud selv og hans ordning. Av dette følger igjen at vi for Herrens skyld ydmykt bør underordne oss myndighetene, uansett hvordan de er i seg selv - riktignok med det unntak vi allerede har nevnt; når myndighetenes påbud konkret strir mot Guds ord. Og når ulydighet mot øvrigheten også er ulydighet mot Guds ordning, da er det jo også særdeles alvorlig å sette seg opp mot øvrigheten.

På den andre side ligger det også i disse ordene en stor oppmuntring for dem som gjerne vil tjene Gud. For her lærer de at selv den verdslige tjeneste, når de gjør det for å oppfylle øvrighetens påbud, er en tjeneste for Gud selv. Når øvrigheten er av Gud, og ulydighet mot øvrigheten er ulydighet mot Guds ordning, så må jo følgen bli at den som trofast adlyder øvrigheten, samtidig adlyder Gud. Men det er dessverre få som holder dette klart for seg. Vanligvis ser vi bare på de synlige redskapene, på de personene som er våre myndigheter. Og da ser vi bare skrøpelige mennesker som kanskje i seg selv til og med er ugudelige - mens vi derimot er gudfryktige og vil gjerne tjene Gud selv. Men vi holder ikke klart for oss det Paulus lærer oss her; at det er Gud som regjerer gjennom disse uverdige menneskene. Denne tendensen; at vi bare ser på menneskene og ikke ser Gud som regjerer gjennom dem, dukker stadig opp hos oss, ikke minst når vi f. eks. møter nye øvrighetspersoner som oppfører seg på en ny og vanskelig måte.

Selv i kongen har vi vanskelig for å se Gud. Vanligvis ser vi i ham bare et mer eller mindre prisverdig menneske. Og i "landshøvdingene som er sendt ut av ham" (1Pet 2: 14) ser vi som regel slett ikke Gud, bare syndige mennesker. Hvem kan da se Gud i en fattig og uverdigg husfars stilling, når en hele dagen bare ser ham mellom oss i all sin skrøpelighet? Å, nei, en kan ikke se at et så skrøpelig menneske skal herske over husets tjenere i Guds sted. Det er mao. svært vanskelig å holde dette fast i praksis; at det vi gjør mot øvrigheten, det gjør vi mot Gud. Men hvis de kristne som gjerne vil tjene Herren, tok denne sannheten sterkere inn over seg, ville de sikkert unngå mang en fristelse til misnøye med myndighetene. Tvert imot ville de da både med stor lyst, glede og trofasthet oppfylle selv de uverdiggste diktatorenes bud. For nå kan de av hjertet si at "jeg tjener Gud i dette".

Da blir det, som Luther sier, bare en fryd for en fattig tjenestepike å få gjøre det husets folk ber henne om. Enten det er barn hun skal passe, ja, selv i de minste ting, kan hun si: Nå tjener jeg jo Gud

selv, jeg passer barna for Gud. Om arbeidet blir tungt, eller jeg må tåle ubehagelige ting, så er det jo Gud jeg gjør det for, alt sammen. For også en husfars, en husmors eller hvilken som helst arbeidsgivers stilling er en ordning som er opprettet av Gud. Å, her trenges åndelige øyne som kan trenge gjennom forhenget av alt dette menneskelige, personene som innehar stillingene og alle deres mangler. Vi må feste blikket på ham som regjerer over alle sammen, som har innsatt all øvrighet på jord, - ja, som også har innsatt personene, fra kongen til den fattigste husfar. Gi oss, o Gud, slike øyne og villige hjerter! La oss huske at "hver den som setter seg opp mot øvrigheten, gjør motstand mot Guds ordning", og at den som tvert imot respekterer og adlyder øvrigheten, han respekterer og adlyder Guds ordning.

Og de som gjør motstand, skal få dom over seg. Her tar apostelen fram ennå en grunn for at vi bør underordne oss myndighetene; at vi i motsatt fall vil "få dom over oss". Med denne "dom" siktes det nok først og fremst til den straff vi vil få av myndighetene. Det ser vi tydelig av de to følgende versene. Men av sammenhengen med det som er sagt foran, ser vi også at straffen framstilles her som en Guds straff. Med "dom" menes her en Guds straffedom, enten den kommer over oss gjennom øvrigheten, eller på annen måte. For her tales det jo om dem som står imot Guds ordninger. Og da må også Gud være den som straffer dette. Alt sammen er av Gud, både øvrigheten og straffen. Det er i det fjerde budet Gud egentlig har nedfelt øvrighetens makt. Så har han også knyttet vårt timelige vel til nettopp å etterleve dette budet, når han sier: "så det kan gå deg vel, og du må lenge leve i landet". Og det er helt sikkert at de som i kjødelig stridighet setter seg opp mot øvrigheten, vil få dom over seg her i livet. Om de unngår øvrighetens straff, vil Gud i sin tid straffe overtredelsen, fordi ulydigheten mot øvrigheten er en ulydighet mot Guds ordning, og Gud er den rette overdommer (se kap. 12: 19 og kommentaren der). Og så fortsetter Paulus å tale om denne ordning, og særlig om straffens berettigelse.